

Opplegg til lesestund:

Den store fuglejakten

av Nora Brech, Aschehoug 2020

TIPS:

- **Lag en koffert eller boks** hvor du kan putte ting eller bilder som passer til boken du skal lese. Da kan dere snakke om disse tingene før dere begynner å lese.
- **La barna sitte i en halvsirkel foran deg.** Da kan alle se bildene i boka underveis i lesinga.
- **Et lesestopp** er en pause du tar midt i lesinga. Det kan komme spontant, for eksempel når barna har et spørsmål eller oppdager noe i et bilde, eller det kan være planlagt av deg som leser høyt. Da kan dere snakke om det som skjer i boka sammen.

FØR LESING

- I en koffert eller boks (se tips) kan den voksne på forhånd legge en fjær
- **Sokkedyret** kan først ta fram fjæren og spør: hvilken fugl kommer denne fjæren fra?
- **Den voksne spør barna:** Hvilken fugl tror dere dette er? Kan dere navnet på noen fugler? Er fuglen vanlig eller sjelden? Hva betyr det at en fugl er sjelden? Hva betyr det at en fugl er en truet art? (Eksempler på fuglearter som vi tenker på som vanlige, men som er sårbar for å dø ut som art, er gråmåke, hettemåke, fiskemåke, grønnfink og gulspurv.)

Deretter går det an å finne fram boka.

- **Se sammen på bokas omslag og snakk om hva dere ser:**
 - Hva legger dere merke til på forsiden? (La barna beskrive hva de ser.)
 - Kan noen lese hva boka heter? (Les selv hvis ingen av barna vil.)

- **Les baksideteksten:**
 - Hva tror dere boka skal handle om? Hvem skal boka handle om?
 - Hva tenker dere når det står: «... Den store fuglejakten kan begynne?» Hva slags jakt tror dere dette er? Hva tror dere professor Fiær trenger regnbuespetten til?
- **Se på den første innsidepermen.**
 - Se på fantasifuglene. Hvilke navn passer til de ulike fuglene?

Å VÆRE DETEKTIVER MENS VI LESER

Du som leser høyt, kan gi elevene roller som detektiver før du begynner å lese boka høyt:

«Vi leste baksideteksten nettopp, at boka skal handle om å lete etter den sjeldneste og mest praktfulle av alle fugler, regnbuespetten. Dere kan være med på fuglejakten og være med på å lete og undersøke fugler og steder dere møter underveis. På en måte er dere akkurat som detektiver. Hva er en detektiv? Hva gjør en detektiv? (La barna komme med forslag her.)

En detektiv må lete etter spor, følge nøye med på alt mulig, hva noen sier og hva de gjør, hva de liker og hva de ikke liker, hvordan det ser ut på ulike steder, hvilke ting som er der, om noe er vanlig eller veldig rart eller midt imellom. Kan dere være detektiver og være med på å lete etter regnbuespetten? (Gi barna tid til å svare.) Når vi leser denne boka, skal dere få være detektiver og finne ut hvor regnbuespetten er. Det betyr at hver gang vi blar om i boka, er det viktig å følge nøye med på hva som skjer, både det dere ser på bildene og det som står i teksten.»

LESESTOPP UNDERVEIS

Hva ser dere i bildet? Hva tror dere kommer til å skje videre? NB! Lesestoppene er bare forslag. Noen ganger kan det være fint å lese hele boka gjennom først uten å stoppe, og deretter gå tilbake å samtale om noen av oppslagene.

Oppslag 1 — 2: Hvor kommer lyden fra?

- Hvor er Carl og Kim?
 - Hva gjør de? Hvilke ting har de med seg i båten?
 - Hva kan vi vite om Carl og Kim? Hvem tror dere de er? Hva tror dere de liker å gjøre?

Oppslag 3 — 4: Professor Fiær

- Hvorfor tror dere det kommer et skrik fra huset til professor Fiær?
- Hvordan ser huset til professor Fiær ut fra utsiden? Fra innsiden? Hva slags ting har professor Fiær?
- Hva er en professor? (En professor er ekspert på noe, det betyr å kunne veldig mye om noe.) Hva tror dere professor Fiær er kan veldig mye om? Hvorfor tror dere det?
- Professor Fiær ligger over skrivebordet, og det står at hun er utrøstelig. Hvorfor er det sånn, tror dere?

Oppslag 5 — 6: En regnspetthunn for lite

- Detektiver: Hvordan vil dere beskrive regnspetthannen?
- Hvor har professor Fiær lett etter regnspetthunnen hele livet?
- Hvorfor trengs det både en regnspetthann og en regnspetthunn?
- Hvordan tror dere Carl og Kim kan hjelpe professor Fiær?

Oppslag 7 — 8: Klar for fuglejakt

- Detektiver: Se på hva Carl og Kim har i båten. Hvilket ting er nyttige for fuglejakten? Hvilke ting er lure å ha med fordi de kanskje skal være borte lenge?
- Hvordan styrer de båten på elva?
- Har noen av dere vært på jakt eller utkikk etter noe? Hva er det lurt å tenke på? Hva ville dere gi som lure tips til Carl og Kim?

Oppslag 9 — 11: Husfugler, paraplyfugler og babusjkafugler

- Detektiver: Hvordan kan dere beskrive husfuglene? Hvordan ser de ut? Hvordan bor de?
- Hvordan ser paraplyfuglene ut? Hva forteller de?
- Hva gjør jazzfuglene? Hva forteller de til Carl og Kim?

Oppslag 12 — 15: Undervannsfugler, tårnfugler, jazzfugler og lampefugler

- Detektiver: Hvordan kan dere beskrive undervannsfuglene? Hvordan ser de ut? Hvor lever de?
- Hvordan ser tårnfuglene ut? Hva forteller de?
- Hva likner babusjkafuglene på? Hva forteller de til Carl og Kim?
- Hvordan får Carl og Kim hjelp av lampefuglene?

Oppslag 16 - 17: Et funn og et havari

- Hva tror dere Carl og Kim får øye på?
- Hva gjør Kim?
- Hva tror dere kommer til å skje med båten? Hvordan er veien videre?

Oppslag 18 — 20: En regnbuespett i hånda, men ingen båt

- Hva skjedde med båten?
- Hva har Carl og Kim funnet?
- Hvordan tror dere de kommer seg tilbake til professor Fiær?

Oppslag 21 — 23: Endelig: regnbuespetthann + regnbuespetthunn = sant

- Gikk fuglejakten bra? På hvilke måter gikk den bra? Hva var bra for professor Fiær? For Carl og Kim? For regnbuespetthannen og regnbuespetthunnen?

Etter at hele boka er lest ferdig:

- Hva i boka likte du best? Hvorfor?
- Hvorfor tror dere forfatteren har skrevet og tegnet denne boka?

ETTER LESING**Å MIME FANTASIFUGLER I GRUPPE**

Del gruppa i to. Hver gruppe blir enige om hva slags fantasifugl de vil mime: husfugler, paraplyfugler, babusjkafugler, undervannsfugler, tårnfugler, jazzfugler, lampefugler eller regnbuespettfugler. I tillegg bestemmer gruppa en følelse fuglen skal ha. Gruppa A mimer først, mens B gjetter. Deretter bytter de, B mimer mens A gjetter. Kanskje gruppene vil finne opp en helt egen fantasifugl? Kongefugl, hoppefugl, dansefugl, fotballfugl, hiphopfugl, malerfugl, boksefugl?

SANG: LILLE FUGL

Lille fugl som flyr forbi, fortell meg, fortell
Er det noe du vil si, fortell meg, fortell
Hvem har gitt deg friheten, hvem kan ta den fra deg
Hvem har gitt deg sangen din, sangen som du ga meg

Hvem har gitt deg friheten, hvem kan ta den fra deg
Hvem har gitt deg sangen din, sangen som du ga meg

Lille fugl din flukt er lang, fortell meg, fortell
Synger du en hem'lig sang fortell meg, fortell
Synger du om fred på jord, synger du for alle
Er det fred i sangen din, syng så makt må falle

Synger du om fred på jord, synger du for alle
Er det fred i sangen din, syng så makt må falle

Lille fugl som flyr forbi, fortell meg, fortell
Er det fred som gjør en fri, fortell meg, fortell
Flyr du fritt til fredens land? Flyr du helt alene?
Ta meg med på reisen din Skynd deg, vi er sene

Flyr du fritt til fredens land? Flyr du helt alene?
Ta meg med på reisen din Skynd deg, vi er sene

T&M: Ivar Skippervold

Opplegget er laget av Toril Hægeland, universitetslektor ved OsloMet, 2026.

